І чужому научайтесь,
Свого не цурайтесь . . .
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюз: 435-8740
Тел. з Ню Йорку:
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXIII. Ч. 2. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 5-го СІЧНЯ 1966 10 ЦЕНТІВ — 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, JANUARY 5, 1966 No. 2. VOL. LXXIII.

ОСТАННІ ВІСТІ
Вівторок, 4-го січня 1966 р.

В АМЕРИЦІ

У ВІДПОВІДЬ НА ПІДВИЩЕННЯ ЦІНИ СТАЛІ двома американськими сталеварними компаніями уряд президента Джансона вирішив передати всі урядові замовлення на сталь іншим сталеварним компаніям, які не присдналися до підвишки ціни на сталь, уведеної з початком цього року корпорацією Бетлегем Стіл і компанією Інленд Стіл. Обидві названі компанії підвищили ціну сталі на 5 долярів за тону всупереч переконуванням президента Джансона, щоб вони цього не робили. Департаменти оборони і торгівлі одержали доручення не замовляти сталі в Бетлегем Стіл і в Інленд Стіл.

ПРЕЗИДЕНТ ДЖАНСОН відбув у понеділок 3 січня ц.р. цілоденні наради для перегляду міжнародної ситуації й обговорення заходів американського уряду в справі миру у В'єтнамі. В нарадах взяли участь усі керівники окремих департаментів уряду і всі дорадники Президента, між ними також віце-президент Гюберт Гомфрі, який вернувшися із своєї подорожі на Далекий Схід і відвідин в чотирьох азійських державах; вже в понеділок ранком склав президентові Джансонові основне звідомлення про висліди своєї поїздки.

ДЕМОКРАТИЧНИЙ СЕНАТОР ДЖОРДЖ А. СМАТЕРС із Флориди сповістив, що він не кандидуватиме після закінчення своєї каденції вже більше на пост сенатора. Сен. Сматерс, який має тепер 51 рік, був сенатором протягом 15 років. Із дальшого вибору він резиґнує з огляду на поганий стан свого здоров'я.

МАРҐАРЕТ ГІҐІНС, відома американська колюмністка, авторка численних воєнних репортажів й інтерв'ю з багатьма видатними державними мужами, в тому Аденауером, Хрущовим, Чіянґ Кай-шеком, де Голлем, Тітом та іншими померла в шпиталі ім. Волтера Ріда у Вашинґтоні на 45 році життя. Хворобу і смерть Марґарети Гіґінс спричинила інфекція від вкушення кровожерного інсекту під час її перебування в Індії і в Пакістані влітку 1965 року, де вона була кореспонденткою в час воєнного конфлікту між цими двома державами.

ЗАСТУПНИКОМ АСИСТЕНТА СЕКРЕТАРЯ ОБОРОНИ ЗДА призначено неґра Роя К. Девенпорта з Окленду в Каліфорнії. Давенпорт був досі заступником підсекретаря армії для справ персонального керівництва і від тепер він очолюватиме відділ планування і дослідів праці цивільної сили в департаменті оборони.

В СТОЛИЦІ КУБИ ГАВАНІ почалася в понеділок 3 січня ц.р. дев'ятиденна міжнародна конференція в справі „боротьби з імперіялізмом, колоніялізмом і неоколоніялізмом". В конференції беруть участь делеґати із понад 100 азійських, африканських і південноамериканських країн — представники урядів, опозиційних партій і навіть терористичних груп. Проходить конференція під антиамериканськими гаслами.

У СВІТІ

810.000 ЗАХІДНИХ БЕРЛІНЦІВ ВІДВІДАЛИ Східній Берлін у часі від 18 грудня до 2 січня, на основі спеціяльного домовлення між властями обох частин поділеного міста. Стрілянина під час Різдва, в якій східньо-берлінська сторожа вбила двох молодих німців, що пробували втекти на захід, поставила під знак запиту відновлення такої умови на передбачений час. Західньо-німецька преса ствердкує, що цей новий експеримент виявив, що 20 років штучного перерізання Берліну кордоном, та навіть „муром ганьби", не послабив чуттєвих зв'язків німців обабіч кордону.

ФРАНЦУЗЬКИЙ ДИПЛОМАТ ЖАН ШОВЕЛЬ ЗАЯВИВ, що головною причиною неґативного становища китайських і в'єтнамських комуністів до американської „мирової офензиви" є їхній брак довір'я до американців. Шовель їздив, як спеціяльний делеґат президента де Ґолля до Комуністичного Китаю, до Північного В'єтнаму, Лаосу і Камбоджі і всюди розмовляв з тамошніми найвищими державними керівниками. „Америці — казав він — закидають, що вона не підписала Женевського договору з 1954 року про поділ Індокитаю і що вона ніби є проти з'єднання В'єтнаму.

ІНДОНЕЗІЙСЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ СУКАРНО ПЕРЕСТЕРІГАЄ проти зайвого проливу крови у міжпартійних розрахунках. Він виголосив промову на засіданні свого 97-членного уряду, де обговорювано ще наслідки невдачного державного перевороту з 1 жовтня мин. року та важку економічну ситуацію Індонезії.

САВДІ АРАБІЯ ЗАГРОЗИЛА ЄГИПТОВІ, що вона відновить збройну допомогу єменським роялістам, якщо Єгипет не дотримає умови з 23 серпня ц. р. і не відкликуватиме ступнево своїх кількадесят тисяч війська з Ємену. За тією умовою — Савді Арабія припинила свою поміч єменським монархістам, які мали замиритись з республіканцями. Але ця єменська конференція розбилась. Підозрівають, що це Москва наказала Нассерові підтримувати штучно громадянську війну в Ємені, корисну для комуністичних інтересів.

КАМБОДЖА ВИПОВІСТЬ ВІЙНУ ПІВДЕННОМУ В'ЄТНАМОВІ, якщо американські або південно-в'єтнамські літаки чи взагалі наземні війська будуть далі порушувати її кордони — подав до відома генеральному секретареві Об'єднаних Націй У Тантові голова Камбоджі Нородом Шіганук. Американське командування повідомило недавно, що воно буде відстрілюватись тоді, якщо втікаючі на територію Камбоджі комуністичні війська острілюватимуть відтіль американців. Камбоджа віддавна, хоч формально „невтральна", фактично служила комуністам за прибіжище і вихідну базу проти Південного В'єтнаму.

З ВАТИКАНУ ПОВІДОМЛЕНО, що не відповідає правді поголоска, наче б знищено історично-архівні документи, які стосуються ролі Папи Пія XII, зв'язкового між Британією і групою німецьких генералів, що планували змову проти Гітлера в листопаді 1939 року. З ревеляціями про те посередництво Папи Пія XII виступив професор Гарольд Дойтч в університеті у Міннесоті.

АМЕРИКА ВІДНОВИТЬ ДОПОМОГУ харчами і технікамн Альжирові. Зокрема Альжир дістане від Америки харчів на 12 мільйонів долярів. Американські керівні кола визнали різницю, яка настала в політиці Альжиру від тамошнього державного перевороту в червні минулого року, коли-то полковник Хуарі Бумедієн відсунув від влади комунофільського диктатора Ахмеда Бен Беллу. Новий альжирський режим кладе більшу вагу на відбудову краю, зокрема альжирського хліборобства, та не цікавиться престижевими витратами й маніфестаціями приязни супроти комуністів.

ПРОВІДНИКІВ СТРАЙКУЮЧОЇ ЮНІЇ ТРАНСПОРТОВИХ РОБІТНИКІВ В НЮ ЙОРКУ ЗАСУДЖЕНО ЗА ПОГОРДУ СУДУ; ПЕРШИЙ ПРАЦЮЮЧИЙ ДЕНЬ СТРАЙКУ ПРИНІС МУЛЬТІМІЛЬЙОНОВІ ВТРАТИ ДЛЯ МІСТА Й ЙОГО НАСЕЛЕННЯ; ЛЮДИ СЛУХАЮТЬ РОЗПОРЯДЖЕНЬ ВЛАДИ ТА СИДЯТЬ ДОМА АБО ШУКАЮТЬ ІНШИХ ЗАСОБІВ ТРАНСПОРТУ

Ню Йорк. — 3-го січня 1966-го, суддя стейтового Найвищого Суду Абрагам Н. Геллер упродовж п'ятьох годин слухав арґументів за і проти внеску покарати президента Юнії транспортових робітників — Майкела Квілла та вісьмох інших лідерів цієї юнії за те, що вони не послухали судового розпорядку і доручили членам очолюваної ними юнії вийти на страйк і в результаті визнав їх винними в цивільній погорді суду та доручив до год. 11-ої перед полуднем у вівторок 4-го січня припинити страйк або йти до в'язниці. У хвилині, як це число „Свободи" починалось друкувати на пресі, ще не було відомо, який вибір зроблять засуджені провідники юнії, страйк якої вже в першому робочому дні приніс Ню Йоркові та його населенню мультімільйонові втрати. Суд вже раніше скористав із закону Кандона-Водліна та доручив Юнії транспортових робітників, яка об'єднує працівників нюйоркських автобусів та підземної залізниці, що є під владою міської Транспортової Влади, припинити нелегальний страйк і продовжати переговори в справі нового контракту між працівниками і транспортовою владою. Суддя Геллер рівночасно визнав винними за таку ж погорду суду Юнії транспортових робітників і два відділи іншої подібної юнії, але ще не визначив їм кари. Тим часом, страйк транспортових робітників, що спаралізував комунікаційний рух цього великанського міста, створив для міста та вісім мільйонів його населення велику проблему достосування до ситуації. В понеділок 3-го січня, що був першим працюючим днем страйку, автомобільний рух в місті був на диво навіть дещо менший, ніж у такі дні як без страйку. Це головно завдяки здисциплінованій поставі населення яке послухало закликів нового посадника Джана Ліндсея і виїжджало автомобілями до праці чи за іншими справами тільки в найконечніших і справді наглих випадках. Багато робітників залишились дома а ті, що їхня праця має вітальне значення для нормального функціонування життя в великому місті, йшли до праці цілими милями пішки або користали з принагідних інших засобів комунікації, головно доїздили з передмість до центру міста залізницями, що не охоплені страйком.

Замість побоюваного заблокування вулиць приватними автомобілями, на вулицях міста видно було переважно пішоходів та велику кількість таксівок, що також послухали закликів міського управління і відступали від своїх засад та розпоряджень, набираючи повні автомобілі пасажирів. Страйк транспортових робітників, хоч і в першому робочому дні не спричинив побоюваних заблокувань у місті, тим не менше приніс містові й його вісім мільйонам населення величезні втрати. Великі і малі крамниці не мали навіть малої частини свого звичайного торговельного обороту і вся економія міста була в поважній мірі спаралізована. Більших труднощів і комплікацій очікувано в другому працюючому дні страйку, у вівторок 4-го січня, бо в тому дні вже мали бути відкриті публічні і приватні початкові школи, в яких не було навчання в понеділок. Населення міста в більшості обурене цим у обличчі закону нелеґальним страйком, але лідери 13 інших робітничих юній висловили свою підтримку для Юнії транспортових робітників та її лідера Квілла, хоч раніше вони приватно висловлювали свою опінію проти страйку.

Новий посадник Ню Йорку Джан Ліндсей (з правого боку), обмірковує із своїми співробітниками ситуацію, викликану страйком комунікаційних робітників у Ню Йорку.

Транспортовий страйк в Ню Йорку не припинив праці в УНС і „Свободі"

Не зважаючи на факт, що поважний відсоток працівників Головної Канцелярії Українського Народного Союзу і „Свободи" мешкає на території Великого Ню Йорку, страйк транспортових робітників не мав впливу на нормальну працю в цих установах. В Ню Йорку живуть головний предсідник УНС п. Иосип Лисоґір і головний секретар УНС д-р Ярослав Падох, які і в понеділок і у вівторок прийшли нормально до праці, користуючись принагідними засобами транспорту. До праці нормально зголосились й більшість інших працівників УНС і „Свободи" з Ню Йорку, за винятком двох редакторів „Свободи", які живуть у Брукліні та які не мають можливостей дістатись до Гудсонської підземної, чи — радше — підводної залізниці, яка не охоплена страйком.

В Білому Домі йдуть наради над устійненням нового бюджету ЗДА

Вашинґтон. — Останніми днями президент Джансон відбув ряд конференцій із головними господарськими дорадниками уряду — Гарднером Еклі, головою Президентської Ради Економічних Дорадників, Генрі Г. Фовлером, секретарем скарбу, та Чарлзом Л. Шулцом, директором Бюджетового Бюра. Темою нарад була справа устійнення висоти нового бюджету, запляновано президентом Джансоном у висоті 115 більйонів долярів. Зредукувати цей бюджет до нижчої суми дуже важко, хоч урядові економісти побоюються, що він може привести до непомірного збільшення державного дефіциту. Приходи з податків передбачені тільки на яких 106 до 107 більйонів долярів і тому вони не вистачать на покриття усіх видатків передбачених у бюджеті. Все ж таки дехто з економістів сподівається, що податкові приходи залежатимуть від висоти загального національного доходу і що вони можливо будуть набагато більші. Первісний проєкт нового бюджету був запляновний у висоті 125 більйонів долярів, але ж його у вислїді багатьох переглядів зредуковано до 115 більйонів долярів. Уряд президента Джансона намагається зменшити і цю суму, але багато вказує на те, що він тим виглядів на якусь особливу редукцію немає. Бо це переданий новий бюджет на розгляд Конґресу трохи пізніше, як 25 січня, значить 15 днів після того, як Конґрес збереться на нову сесію.

У Ташкенті відбувається конференція Індії й Пакістану при посередництві СССР

Ташкент. — Від вівторка 4 січня ц. р. відбувається в Ташкенті конференція лідерів Індії і Пакістану з приявністю керівних мужів СССР. Індія і Пакістан прийняли були пропозицію Совєтів щодо посередництва в їхньому затяжному спорі і, після відповідної підготови, в минулий понеділок прибув туди спершу пакістанський президент Мохаммед Аюб Хан та в дві години потім індійський прем'єр Лял Багадур Шастрі. Кожного з них вітав совєтський прем'єр Алексєй Косиґін, який разом з міністром закордонних справ Андреєм Громико і гуртом інших совєтських „достойників" прибув день раніше, щоб припильнувати технічні подробиці конференції. Одинаково Аюба Хана, як Багадура Шастрі прийнято з докладно тим самим церемоніялом. З кожним з них Косиґін нараджувався по одній годині і 20 хвилин. На вівторок передбачено перше пленарне засідання, в якому візьмуть участь 10 осіб з почоту обох азійських лідерів. Між ними є їх міністри закордонних справ та шефи штабу. Від цього першого засідання залежатиме, чи взагалі та конференція відбудеться, бо пакістанський президент Аюб Хан вважає, що її головною ціллю є бодай започаткувати ліквідацію конфлікту за Кашмір, а індійський прем'єр Багадур Шастрі стоїть на становищі, що про Кашмір нема чого говорити, бо цієї проблеми „не існує". Ото ж щойно тепер у Ташкенті обидва південно-азійські лідери мають погодитись на денний порядок своєї конференції. Західня преса звертає увагу, що це вперше від часу приходу большевиків до влади дві некомуністичні країни прийняли посередництво СССР і що тому Совєтам буде страшенно залежати на успіхові тієї конференції, бо такий успіх надзвичайно піднісби їхній престиж в очах всіх азійсько - африканських народів та обнизив поваґу Комуністичного Китаю. Совєти заманіфестували б успіхом конференції в Ташкенті, що вони дійсно „миролюбні" а, в суперечності до комуно - китайських „палячів війни". З цього погляду конференція в Ташкенті має ширше значення, аніж тільки замирення між двома південно - азійськими країнами, які мають спір за Кашмір від 1949 року, а 4 вересня мин. року повели через той спір вже вдруге криваву війну.

Страйкують також в'язні в тюрмі Сінґ Сінґ

Оссінінґ, Н.Й. — В'язні відомої американської в'язниці Сінґ Сінґ почали в понеділок 3-го січня страйк проти тюремної адміністрації, відмовляючись від призначених їм зайнять. Головною вимогою страйкуючих в'язнів є лібералізація стейтових постанов про передтермінове звільнення з тюрми. В страйку бере участь понад 1 700 в'язнів із 1 821, що перебувають тепер у цій в'язниці. Адміністрація тюрми застосувала супроти в'язнів репресії, замикаючи їх на ввесь день в келії-одиночки і дозволяючи тільки на вихід з них в часі спільного обіду. В інших із нюйоркських стейтових в'язниць — Ґрин Гейвен у Стормвілл — замкнені там в'язні закінчили в понеділок 6-денний голодовий страйк.

Виставка малярських праць З. Онишкевича

Ню Йорк. — Молодий, відомий уже з багатьох виставок український маляр Зиновій Онишкевич влаштовує в неділю 16 січня цього року відкриття своєї мистецької виставки. Виставка охоплюватиме 35 праць, в тому акварелі, олійні образи з Італії, Швайцарії і Австрії, як також рисунки. Влаштована буде виставка в залах ґалерії Літературно-Мистецького Клюбу в Ню Йорку при 149 Друга Евню і триватиме до 30 січня ц. р. Відвідувати виставку можна буде в п'ятниці і в суботи від год. 7 до 10 вечора і в неділі від 10-ої рано до 10-ої вечора.

Колишній вояк Української Повстанської Армії засуджений в Ківерцях до кари смерти

Ню Йорк. — Згідно з повідомленням Дослідного і Видавничого Об'єднання „Пролог", тут одержано з достовірних джерел інформацію про те, що в Ківерцях, районовому місті Волинської Области відбувся недавно суд над колишнім вояком Української Повстанської Армії (УПА) Молодчуком. Процес тривав кілька днів і закінчився 2 грудня 1965 року. Молодчука засуджено до „вищої міри покарання — розстрілу".

Ректор УВУ проф. Юрій Бойко виступав в німецьких університетах

Мюнхен. — Як повідомляє Пресова Служба УВУ, проф. д-р Ю. Бойко ректор Українського Вільного Університету виголосив 9 грудня дві наукові доповіді: одну в Кельнському Університеті, а другу в Мюнстерському. В Кельні проф. Бойко читав доповідь про творчість Шевченка. Присутніх було близько 70 осіб. Проф. Р. Олеш, керівник Славістичного Інституту, привітав Ректора, відзначив перед слухачами його наукові заслуги. Доповідь тривала одну годину; в ній схоплено було головні осяги шевченкознавства з останніх десятиліть, які дають суцільний образ поета й людини. Доповідь в Мюнстері відбулася дві години пізніше. Запрошення розіслано за підписом ректора Мюнстерського університету проф. д-ра Кляйна, також заздалегідь розклеєно великі афіші. Тож не зважаючи на велику зливу, зібралася численна авдиторія, професори, доценти, асистенти й студентство. Наш доповідач говорив на тему: „Вплив Байрона в слов'янських літературах", заторкнувши чеське й сербське письменство, але головну увагу зосередив на українських, російських і польських письменниках. Доповідь дала чимало матеріялу, нового під науково-дослідним оглядом. Господарі університету з нагоди приїзду проф. Бойка влаштували товариську зустріч професорів із гостем і в колеґіяльній милій атмосфері провели час до півночі. На другий день проф. Дікенман і Штупперіх познайомили гостя з бібліотечними скарбами Славістичного інституту й Теологічного факультету.

В днях 15-16 грудня ц. р. Ректор УВУ мав нагоду відвідати Відень. При цьому він мав авдієнцію у ректора Віденського Університету. На протязі 40-хвилинної розмови Ректори взаємно поінформували себе про діяльність обох університетів. Цікавий перебіг мала також розмова в Слов'янському Інституті Віденського Університету з керівником цього Інституту проф. Гаммом та з проф. Вічецом. Дня 15 грудня проф. Ю. Бойко прочитав для української віденської громади доповідь на тему „Останні роки життя і творчости Т. Шевченка". Після доповіді проф. Бойко схарактеризував нинішню важку, але успішну працю Українського Вільного Університету. На другий день відбулися у Відні наради громадського Комітету Сприяння УВУ, на яких схвалено важливі заходи в напрямку підперти праці нашого Університету.

При НТШ в ЗДА відновлено працю Університету Українознавства

Ню Йорк. — Історично-Філологічний Факультет Університету Українознавства при НТШ повідомляє, що в суботу, 22 січня 1966 р. в годині 4-ій по полудні, почнуться виклади академічного року 1966. Навчання буде проводитися дві суботи в місяці, в годинах 4-6:30 по полудні, в залі НТШ, 302-304 Вест 13 вулиця в Ню Йорку. Склад професури такий: проф. М. Величківський (економіка України), проф. д-р К. Кисілевський (українська мова), проф. д-р В. Лев і мґр Л. Храплива (Новітня українська література), проф. д-р Ю. Шумовський (археологія України), проф. І. Губаржевський (українська література старої доби), проф. А. Москаленко (історія України), проф. Д. Горняткевич (історія мистецтва України), проф. д-р П. Ковалів (історичний розвиток української мови). Акад. рік 1966 триватиме од 15 травня 1966 р. Виклади є призначені для студентів американських коледжів і університетів. Зголошення приймає секретаріят Університету Українознавства 302-304 Вест 13 вул., Ню Йорк, Н. Й. 10014, телефон 9-7622.

Українське Різдво на телевізії й радіо з Ню Йорку, Нюарку й Вашингтону, Д. К.

Ню Йорк. — Українська телевізійно-радіова програма „Година українських мелодій", ведена Романом Мариновичем з Вашингтону, Д. К. і передавана з Ню Йорку, Нюарку та Вашингтону, Д. К. — відзначить Українське Різдво п'ятьма програмами. В Навечер'я Різдва 6 січня буде Спеціяльна Різдвяна Програма англійською мовою з однієї з найкращих станиць у Вашингтоні: ВҐМС — АМ і 103.5 ФМ, від год. 11:05 до год. 12:00 ночі. На Різдво Христове 7 січня, о год. 9-ій вранці Р. Маринович передасть спеціяльну Різдвяну Програму з радіостанції ВҐБІ — 105. 9 ФМ з Ню Йорку, а о год. 5:30 вечора Спеціяльну Різдв'яну Телевізійну Програму з каналу 47, УҐФ в Нюарку (ВНСУ — давніше 13), в програмі якої виступить мішаний хор Церкви ім. Св. Івана Хрестителя в Ірвінґтоні, Н. Дж., під управою проф. Михайла Добоша та в якій будуть передані Різдвяне послання Верховного Архиєпископа Кардинала Йосифа Сліпого з Риму, Різдвяні привітання губ. Нелсона Рокефеллера з Ню Йорку, голови Республіканської Партії Рея з Вашингтону, Д. К. та інших, як теж доповідь про українські різдвяні звичаї в Канаді. На другий день Свят Різдва Христового радіослухачі матимуть нагоду почути дві радіові Різдвяні програми, передані з Ню Йорку, а це о год. 9-ій вранці з радіостанції ВҐБІ — 105.9 ФМ і о год. 6-ій вечора з міської радіовільної ВНИС — 830 АМ і 93.9 ФМ, англійською мовою, ведену музичним директором цієї станції д-ром Нюменом та заарнжовану Годиною Українських Мелодій Романа Мариновича, передаваною для Ню Йорку, Нюарку і стейтів Ню Йорк, Ню Джерзі, Конектикат та Пенсильванія з радіостанції ВҐБІ — 105.9 ФМ Ню Йорк - Нюарк, кожної суботи, о год. 9-ій вранці.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

Знову „Народний фронт"

У міжнародно - політичних перспективах нового 1966-го року увиразнюється нова підривна акція Москви, дуже подібна до тої, що була реалізована московською централею вже декілька разів — у критичних для неї періодах — у вигляді т. зв. „народного фронту". Щоб добитися своїх остаточних цілей, приспішити здійснення пробоводуваної і реалізованої комуністичним рухом світової революції і насильного встановлення комуністичної влади в усіх країнах вільного світу, московська централя цього руху доручає своїм експозитурам блокуватися для таких чи інших суспільних і політичних цілей не лише з нейтральними до комунізму рухами, організаціями й колами, але навіть із такими, що в своїй основі ставляться вороже до комунізму. В найновіших „льозунгах", проголошених в річницю „жовтневої революції" 1965 року, до реалізації яких закликає Москва інші комуністичні партії світу, передбачається розгорнення широкої спільної з іншими політичними силами акції, веденої під гаслом „соціяльного прогресу". Згідно з офіційними енунціями теоретиків та ідеологів московського большевизму, боротьба за „соціяльний прогрес" населення різних країн не виключає участи в ній „широких мас демократичного працюючого населення, пацифістів, католиків і взагалі молоді", як це стверджується в статті, надрукованій в 11-ій книжці московського „Комуніста". Згадана енунціяція й інші проголошення в цьому напрямку доводять, що Москва готується організувати новий „народний фронт" так, як це було в тридцятих роках нашого сторіччя.

Запрягти широкі народні маси для здійснення своїх вузькопартійних „революційних" цілей намагається Москва не вперше. У боротьбі за встановлювання своєї влади в 1917 - 1918 роках московські большевики притягли на свій бік широкі селянські маси привабливим гаслом „Вся земля — селянам!" Згодом, в період нової економічної політики, вони дали змогу вияву і „співпраці" з комуністичним режимом приватновласницьким і навіть капіталістичним елементам. Чим закінчилися ці перші в історії комунізму „народні фронти", відомо всім: селянство загнано в колгоспи, підприємців, купців, промисловців, що помагали творити НЕП, тобто нову економічну політику, зліквідовано дорешти. Виграли тільки большевики, здобувши можливість передишки й утривалення своєї влади.

Подібний результат дали організовані Москвою „народні фронти" в Еспанії і Франції в 1930-их роках. З допомогою не тільки лівих, але й буржуазних і навіть католицьких елементів, Москва розпалила в Еспанії громадянську війну, що завершилася важким спустошенням країни і знищенням якого мільйона людей. Підтримуваний Москвою „народний фронт" у Франції послабив цю країну до такої міри, що вона впала жертвою гітлерівської агресії.

До таких же остаточних цілей змагає міжнародний комунізм й із проголошуваною тепер акцією боротьби „за соціяльний прогрес". Навіть уже тут, у ЗДА, на наших очах Москва пробує творити „народний фронт", „прогресистів", ліберадів та пацифістів. Ідуть ці спроби знову як під різними привабливими для окремих із названих груп гаслами, але основна й остаточна їхня мета залишається одна: перемога комунізму і погребання вільного світу. Про це треба пам'ятати завжди, зустрічаючись з широко розгорненою комуністами акцією боротьби за „соціяльний прогрес".

Комунікаційний страйк у Ню Йорку

Страйк 32.000 членів Спілки транспортових робітників у Ню Йорку спаралізував комунікацію у тому місті-велетні, де щоденно кругло 6 мільйонів осіб користуються підземками й автобусами, що перестали кружляти о 5 годині ранку 1 січня 1966 року. Це був поганий новорічний дарунок нюйорчанам і їхньому новому посадникові, Джанові Ліндсеєві, який, замість переводити свою урочисту інсталяцію, занявся проголошуванням надзвичайних заходів, щоб протидіяти катастрофі, що грозила від „закорковування" нюйоркських вулиць автомобілями, особливо у випадку пожеж. Закрито школи, до всіх підприємців посадник звернувся з закликом відкликати ввіз до міста менше важливих товарів і матеріялів вантажними автами, всіх мотористів посадник просив по змозі — не рухати своїх авт з гаражів і місць запаркування.

Багато причин склалося на те, що не підписано вчасно нового колективного договору праці. Очевидно, що Спілка транспортових робітників вимагала покращання платень, умовин праці й інших пільг — і в принципі всі мусять визнавати за нею це право, включно з правом користуватися страйком, як легально допускальним засобом у боротьбі за покращання робітничої долі. А втім, справа з оцим теперішнім нюйоркським страйком склалася: найкращим доказом на це є факт, що покищо малохто з робітничих діячів в Америці висловив своє співчуття страйкуючим та ні одна робітнича спілка не заявила своєї готовости допомогти страйкуючим своїми фондами. Навпаки, за газетними твердженнями — велика більшість працюючого світу збентежена й обурена нарівні з усіма мешканцями Ню Йорку, бо ж усі вони не тільки несуть невигоди, спричинені страйком підземок і автобусів, але й тратять свій заробіток, не маючи можливости дістатись до свого місця праці.

Дотеперішні платні траспортових робітників в Ню Йорку, устійнені заледве два роки тому, в пересічі становили 3.30 за годину, з автоматичною підвишкою і різними пільгами. Ясно, що можна і треба було вимагати їх покращання. Але нові первіскі вимоги, що їх зголосив завзятий голова Спілки транспортових робітників Майкел Квілл, збентежили не тільки працедавців з „Трензит Оторитї", яка працює з постійним дефіцитом, але й ширший світ праці: 30%-ва поголовна підвишка, 4-денний і 32-годинний тиждень праці, 6 тижнів платної відпустки після одного року праці і т. п. інші вимоги. Факт, що в 24 години пізніше Майкел Квілл значно зредукував ці вимоги доказує, що він сам неповажно ставився до них. Людей обурила теж поведінка Квілла, який публічно подер присуд суду за законом Кандона-Водліна, що забороняє страйки міським службовикам: Квілл заявив, що він не послухає суду і піде до в'язниці, а не поступиться. І тому і посадник міста Ліндсей став на засадниче становище, що страйк нелегальний.

Квілл закидає губернаторові Рокефеллерові й посадникові Ліндсеєві, що вони з політичних мотивів не хочуть субвенціонувати нюйоркського транспорту; деякі газети твердять, що Квілл проголосив страйк, як „пробу сил" з новим республіканським посадником, щоб доказати, що він, Квілл, є потугою, з якою слід рахуватися. Без уваги на те, хто тут має рацію, фактом є, що головною жертвою цього страйку впало 8 мільйонів населення цього міста.

ПРО ЛІТУРГІЙНІ СПРАВИ

ІНТЕРВ'Ю „СВОБОДИ" З О. Д-РОМ МЕЛЕТІЄМ М. СОЛОВІЄМ, ЧСВВ

ВІД РЕДАКЦІЇ: Опубліковані вже в „Свободі" з 29-го грудня 1965 р. за „Благовісником Верховного Архиєпископа Візантійсько - Українського (Греко-руського) Обряду" постанови Українського Католицького Єпископату щодо деяких змін і новостей в богослужбах, викликали живе зацікавлення серед читачів і громадянства. Щоб подати читачам авторитетні вияснення усіх цих змін і новостей, редакція „Свободи" звернулася в цій справі до одного з найкращих і найбільш компетентних знавців цих проблем, автора опублікованої недавно в Римі монументальної книги „Свята Літургія" та цілого ряду інших праць на церковні і літургійні теми, члена Літургійної Комісії о. д-ра Мелетія М. Соловія, ЧСВВ, та одержала від нього відповіді на ряд запитів, що можуть інтересувати читачів і громадянство.

Питання: Чи не могли б Ви, Отче, поінформувати читачів „Свободи" про найновіші літургічні зміни й розпорядження, опубліковані у найновішому числі „Благовісника" нашого Верховного Архиєпископа і Кардинала Йосифа?

Відповідь: Роблю це дуже радо, щоб читачі „Свободи" мали інформації про літургійні справи, що так скажу, „з першої руки". Тимбільше, що Літургія та Історія Церкви — це мої ділянки студій і заінтересування.

Літургійні розпорядження із найновішого „Благовісника" (Рік II, ч. 1) заторкують декілька важливих і дотепер невирішених справ. Перш усього Єпископський Синод Української Католицької Церкви під проводом Блаженнішого Верховного Архиєпископа і Кардинала Йосифа впровадив офіційно українську мову в літургічних богослужбах. Ось як про це написано в спільному посланні всіх українських католицьких Єпископів, виданому в Римі на закінчення останньої сесії Вселенського Собору Другого Ватиканського в день св. Апостола Андрея Первозванного, 13-го грудня 1965 року:

„Залишаючи і надалі в засаді церковнослов'янську мову, ми порішили увести з часом і в міру потреби живу українську мову в Літургії і священнодіяннях нашого обряду. Рівно ж дозволяємо в разі конечности вживати, за виразним благословенням місцевого Ієрарха візантійсько - українського обряду, теж інших мов; у читанні Апостола й Євангелія, після їхнього прочитання й українській мові, та в проказуванні вірними: „Вірую", „Отче наш", „Вірую, Господи, і визнаю..."

Питання: Як Ви, Отче Докторе, пояснюєте, тільки частинне введення живої української мови до Літургії, а водночас благословлення теж і на інші мови в богослужбах?

Відповідь: Частинне введення і української та інших мов до Літургії і богослужб є второпним, мудрим і дуже обдуманим рішенням нашого Єпископату. Найперше зберігається наша давня літургійна мова — мова церковно - слов'янська — як символ одности нашого обряду і нашої Церкви поза межами України. Залишаючи в основному церковно - словянську мову як мову літургійну, Єпископська Конференція (Синод) Української Католицької Церкви зберіг одність нашої Церкви і спинив процес атомізації її відповідно до такої чи іншої країни, такої чи іншої єпархії нашої діяспори. Якщо наші Владики були б благословили на повне вживання української мови чи інших розговірних мов нашого переселення, тоді наша Українська Католицька Церква поза межами Рідного Краю була б стала складовою частиною даного краю, згл. даної Крайової (Помісної) Католицької Церкви: наприклад, Англійської, Американської, Еспанської, Німецької, Французької і т. д.

Щож торкається рації чи мотиву введення в Літургію — попри українську мову — теж інших розговірних мов українських поселенців, то це річ зовсім нормальна і справедлива. Наша Єрархія зробила тільки те в своєму обряді, що вже за благословенням Вселенського Собору ввели латинські чи римські католики, себто розговірну мову даної країни до Літургії і богослужб. Наші єпископи, у згаданому посланню, оправдують своє рішення тим, що в різних країнах українського переселення є вже багато наших вірних, що „задля різних причин не розуміють достатočно живої української мови". Отже, без дозволу для них розговірної мови вони не могли б „користати з наших літургічних богослужб" і не могли б „почувати себе приналежними до нашої Церкви".

Питання: Чи на Вашу думку, Отче Докторе, Єпископський Синод, благословлюючи теж вживання неукраїнських мов у Літургії не пішов, як то кажуть, „по лінії найменшого опору"? І чи можна так толкувати постанову наших Владик?

Відповідь: Очевидно, що знайдуться критики цього рішення наших Владик. Це будуть ті, що на Церкву і на Літургію задивляються щось як на „Рідну Школу". Я сам волів би, щоб в усіх наших церквах, парохіях по різних континентах і державах в Літургії і богослужбах лунала тільки українська мова, але мрії і бажання є мрією і бажанням, а твереза дійсність каже щось іншого. Про це говорять і самі наші Владики в згаданому спільному пастирському посланню. Вони скаржуться на „недостаточне знання української мови передусім серед молодших поколінь наших вірних на зарубежжю і на відчуження від своєї Церкви і народу". Однак, водночас вони перестерігають нашу діяспору, „що якщо не збережемо української мови в нашій Церкві, то її зовсім не стане серед нашого народу на зарубежжю". Тому то наші Владики закликають всіх вірних в усіх країнах нашого поселення: батьків, матерів, Отців духовних, всі установи, мужеські і жіночі Згромадження й Чини, щоб вони „взялися до наполегливої праці, щоб дати кожній українській дитині на зарубежжю відповідне знання нашої рідної української мови, літератури, історії, культури й помогли їй таким чином бути живим членом нашого обряду і своєї рідної Церкви".

Питання: Чи могли б Ви, Отче Докторе, докладніше пояснити Ваше порівняння Церкви з „Рідною Школою"? Це міг би дехто зрозуміти невластиво!

Відповідь: Я це так розумію: є немало між нашим громадянством на еміграції людей, які до Української Католицької Церкви в даних країнах ставлять надто великі вимоги, вимоги навіть неможливі. Це є переважно старше громадянство, якому дуже трудно вжитися в місцеві обставини і „церковні порядки". Вони виїхали із краю вже із сформованим світоглядом, у старшому віці і всіми своїми „нервами" живуть Старим Краєм. Їх, наприклад, „гіршить" і аж „підкидає", коли вони почують з уст української молоді, молодих священиків і черниць не - українську мову. Вони нераз виступають із гострою критикою церковних установ і навіть Владик за те, що вони, мовляв, потурають, і навіть приспішують процес відчуження, денаціоналізації і „латинізації" нашої Церкви. Очевидно, що тільки самою критикою не можна багато зробити. Факт є, що наростає нове покоління, вже тут народжене, або виховане, і що тільки з того нового покоління приходить дуже невеликий процент нашого священичого і черничого доросту. Священики „старокраєві" помалу викінчуються, а їх ряди поповнюють кандидати з покоління українців, вже тут народжених. На жаль, майже немає духовних покликань із родин, прибулих до країн нашого переселення після другої світової війни, отже з т. зв. „політичної" і свідомої чи інтелігентної еміграції. Ось і тому всякі критики, нарікання чи плачі нашої новоприбулої еміграції над денаціоналізацією нашої Церкви є крокодилячими сльозами, непридатними ні до чого. Треба було тим сьогоднішнім критикам післати своїх доньок і синів у духовний стан, а тоді справа представлялась би краще. Священики, черниці, виховники, учителі і т. п. не падуть з неба, але як каже св. Павло „з народу беруться і для народу поставляються". Не винна тому Церква, що в духовний стан зараз ідуть юнаки і дівчата майже виключно із давньо - прибулої еміграції, і що вони не можуть бути такими українськими патріотами, якими ми собі бажали б їх мати.

Питання: Чи уведення української та інших живих мов до богослужб нашого обряду вже є автоматичне?

Відповідь: На жаль, ще ні, бо немає ще проголошених і офіційно затверджених текстів - перекладів тих частин, що їх можна вживати в розговірних мовах. Якраз тепер працює окрема Літургійна Комісія, що викінчує переклад Літургії та інших богослужб на українську мову, і доки її переклади не будуть проголошені у „Благовіснику" нашого Верховного Архиєпископа, треба ще послуговуватися церковнословянськими текстами.

Питання: Знаю, що Ви, Отче Докторе, працюєте в Літургійній Комісії над перекладом Літургії і богослужб на українську мову. Коли будуть викінчені переклади?

Відповідь: На мою думку, десь перед Великоднем 1966 року Літургійна Комісія викінчить свої переклади і тоді Верховний Архиєпископ і Кардинал зможе проголосити ці переклади офіційними й обов'язковими. Літургійна Комісія постала у травні 1965 р., а працю зачала у вересні цього ж року. Часу не було багато, то ж праця мусіла йти досить повільно. Зрештою, члени перекладної Літургійної Комісії не живуть всі в одній місті чи країні і не можуть часто з'їжджатися на свої наукові сесії. Це теж утруднює і сповільнює працю над перекладами. Для Вашої інформації скажу, що Літургійна Комісія вже мала 3 сесії, всі в Ню Йорку, але на них могли бути тільки невелика частина членів Комісії. Так, наприклад, із 10 членів-мирян на сесіях Літургійної Комісії могло бути приявними тільки 5, а з 14-ти членів священиків - богословів було тільки 2, себто Вс. о. Степан Гринь і о. М. Соловій. Інші члени: миряни і священики присилали свої завваження до плянованих перекладів поштою.

Питання: Чому Літургійна Комісія не упростила собі своєї роботи тим, що не прийняла готових вже перекладів наших братів православних українців? Та вони вже від 40 років вживають в богослужбах живої української народної мови!

Відповідь: Літургійна Комісія в своїй праці руководиться деякими принциповими напрямними, між якими є теж, щоб переклади богослужб УКЦеркви були якнайбільше зближені до перекладів, які є тепер в уживанні в Українській Православній Церкві. Біда тільки в тому, що зараз немає якогось одного зразкового, загального і всіми прийнятого перекладу богослужб для вжитку наших братів православних. Я сам мав змогу буви-

(Закінчення на стор. 3-ій)

„ЛОГІСТИКА" І „КОНВЕНЦІЙНА ЗБРОЯ"

Один з читачів „Свободи" листовно звернувся до мене з проханням вияснити йому значення таких „чудернацьких", часто вживаних в українській пресі і для багатьох незрозумілих, термінів, як, наприклад: логістика, логістичні засоби, конвенційна і неконвенційна зброя. Він уважає, що ті означення можна заступити відповідними українськими словами, а не поширювати „інтернаціоналізми" в нашій військовій термінології.

Оскільки автор порушив тему, яка може зацікавити ширше коло читачів, дозволю собі на цьому місці дати відповідь.

Вище названі терміни, як і багато інших з ділянки військової термінології, засвоєні вже в багатьох мовах. Не можемо їх називати „чудернацькими" тільки тому, що не знаємо їх значення. Ось, наприклад, такі інтернаціоналізми як джіп, джет, бліцкріг, радар і т. д. прийняті в усіх мовах. Одначе, мало хто знає, що слово „радар" складається з початкових літер англійського "radio detection and ranging".

У сучасних мовах вживається багато спільних слів, головним чином в галузі наукової, технічної і військової термінології, а також і в мові публістики. Щонайменше половина слів у військовій лексиці кожного народу є іншомовного походження.

Наше військове назовництво, на жаль, дуже занедбане, не має догідних умовин до розвитку і популяризації. Головна причина в тому, що бракує власного війська, а також і заінтересованих в справі нашого військового словництва можна порахувати дослівно на пальцях одної руки.

Логістика (logistic), це в загальному розумінні матеріяльно - технічний виряд збройних сил держави.

До логістичних (logistics) належить виробництво, заготівля, склади, транспорт, плян розподілу, будова військових споруд, евакуація ранених і хворих, організація фронтового затилля, а також ближчого і дальшого запілля тощо.

Найновіший американський словник військової термінології подає дефініцію терміну „конвенційна зброя" (conventional weapons): „Вся неядрова (неатомова) зброя. Виключає також біологічну і хемічну зброю, за винятком димових, запальних і подразнюючих речовин".

До неконвенційної зброї належать три категорії зброї масового знищення: атомова, біологічна або бактеріологічна та хемічна. У фаховому військовому словництві прийнята теж назва: АБЦ — зброя від початкових літер - атомік, біологік, хемікел.

Всі ті терміни засвоєні і широко вживані в міжнародному військовому назовництві. Не уважаємо великим гріхом, коли такі означення появляються і в нашій пресі. Головне, щоб їх значення було для всіх зрозуміле.

Все ж таки ми маємо на ті терміни також і українські відповідники: конвенційна зброя — загальновживана зброя, узвичаєна зброя;

неконвенційна зброя — зброя масового знищення, неузвичаєна зброя, зброя АБЦ;

логістика — постачання;

логістичні засоби — постачальні засоби.

Зенон Стефанів

Правда очі коле

Автор нашумілого свого часу твору „Чорне озеро", Володимир Гжицький написав новий роман „Ніч і день" — третю частину трилогії „У широкий світ". Роман, як видно з голосів читачів, — помітний здобуток письменника. Лікар Талей Гайда, наприклад, у „Літературній Україні" пише: „Цей роман я читав, як кажуть, „запоєм"... кидав усе — і читав. Твір зацікавлює сюжетом, гарною мовою, написано його з глибоким знанням життя. Розповідається про конкретних людей"...

„Ніч і день", можна здогадуватися, твір — біографічний, бо головний герой Микола Гаєвський — письменник, за плечима якого є „два романи, повість, три п'єси і кілька оповідань", карається на совєтській каторзі за часів тирана Сталіна, чи, як там кажуть, за часів культу особи. Обставини, в яких перебуває Микола Гаєвський, чи то пак сам Володимир Гжицький, винняткові. Каторга! Московсько - совєтська каторга! Роман написаний кров'ю серця, бо сам автор, лише дякуючи Божій помочі, вижив...

І що ж?.. Не зважаючи на прихильні голоси читачів, знайшовся партійний наглядач над літературою Іван Грицин - Грищук, той самий з Вижниці, Чернівецької области, який недавно бризкав слиною в „Літературній Україні" на Дмитра Донцова, що тепер накинувся на сімдесятилітнього автора „Ночі і дня" Володимира Гжицького.

„Ми ніяк не можемо повірити, що переважаюча більшість людей в ув'язненні була подібна до Гаєвського, як і не можемо повірити в те, що всі з арештованих у ті роки були жертви культу особи", — пише Іван Грицин - Грищук, сумнівний мешканець Вижниці, а скоріше цензурний наглядач режиму в Києві. За визначенням Івана Грицина-Грищука, були вороги, — так він називає українців, які чинили опір совєтсько-московській окупації України. І новий режимний розпинатель Гжицького кидає авторові „Ночі і дня" обвинувачення, що він показав чекістів у „кривому дзеркалі", бо, капучує Іван Грицин-Грищук, „серед чекістів було чимало хороших людей", „вони вкрили себе немеркнучою славою подвигів в ім'я партії", але мовляв, „у романі Володимира Гжицького годі їх шукати".

Тоді, коли читач захоплюється, що від „Ночі і дня" не можна відірватися, що в творі глибінь і гарна мова, сумнівний мешканець Вижниці обкидає роман болотом, закидає авторові „публіцистичний переказ подій, а також порушення логічного взаємозв'язку між головним і другорядним"... Навіть більше за це — Іван Грицин - Грищук наказує Володимирові Гжицькому „в подальшій роботі над твором виправити недоліки".

Що ж, режим — не тітка, хоч кого може зламати. Виправляв же бідолашний Володимир Гжицький „Чорне озеро", то мусить переробляти „Ніч і день"...

Ів. Мусійчук

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ У 1965 РОЦІ

(2)

28 — Загальні Збори Осередку Праці пластових сеньйорів в Ню Йорку. Голова: Христина Навроцька.

— Вечір „Слова" і „Прологу" в Ню Йорку в честь померлого в 1963 р. молодого поета Василя Симоненка, що його антирежимові вірші оприлюднено в „Сучасності", в Мюнхені.

— Початок акції за збірку фондів на будову середньої школи і нової церкви св. Юра в Ню Йорку.

БЕРЕЗЕНЬ:

2 — Оприлюднення у „Свободі" документу - протесту, що його отримала з України УГВР, у зв'язку із процесом проти Погружальського — про підпал бібліотеки Академії Наук у Києві.

4 — Інженер Василь Вижевський видатний громадянин, кол. сотник УГА, помер в Маямі, на Флориді, на 79-му році життя.

7 — Левко Чикаленко, учений археолог, кол. член Української Центральної Ради, син мецената Євгена Чикаленка, помер у Ню Йорку на 77-му р. життя.

8 — Виставка образів Богдана Божемського в університеті Дікінсона в Тінеку, Ню Джерзі.

9 — Маніфестація перед пам'ятником Т. Шевченка у Вашингтоні в 101-ші роковини народження Поета.

11-12 — Участь проф. Лева Добрянського, Й. Лисогора й ін. українських діячів у крайовій конференції у Вашингтоні в справі договорів про людські права і народовбивство.

17 — Загальні Збори Об'єднання Комбатантів УГА в Мюнхені. Голова: проф. Степан Шах.

— Від'їзд голови Виконавчого Органу УНРади Миколи Лівицького до Европи із ЗДА, де він перебував від 27 травня минулого року.

14 — Успіх 11-річної піяністки Юліяни Осінчук з Карнегі Голл в Ню Йорку, коли вона заступила захворілого професора-піяніста.

—Культурно - мистецький фестиваль в залі Музичної Академії в Брукліні в Ню Йорку з нагоди Шевченкових роковин.

15-20 — Концерти - Академії, наукові конференції з нагоди Шевченкових роковин.

20 — 13-ті Загальні Збори Метрополітального Відділу Українського Лікарського Т-ва у Ню Йорку. Голова: д-р Ст. Ворох.

—Рада Директорів УККА піддержала заходи щодо Українського Католицького Патріярхату. Проголошено становище УККА до так званих культурних контактів.

— Виставка образів Юрія Соловія в Ню Йорку.

20-21 — Відбиванковий турнір в Пассейку, Н. Дж. за першість СУСТ - Схід з участю 14 дружин юначок і юнаків. Організатор змагань ГУ СУМА і Ланка Відбиванки СУАСТ-Схід.

21 — Сесія УВАН у Вінніпегу в честь перших двох президентів: Дмитра Дорошенка і Леоніда Білецького.

27 — Відбиванкова дружина Пластового Спортового Гуртка „Медведики" з Торонта здобула у фінальних змаганнях у Ванкувері чемпіонат юначок Канади.

27-28 — Загальні Збори Професорської Колегії Українського Вільного Університету в Мюнхені. Ректор: проф. Юрій Бойко.

28 — Академія у Ню Йорку з нагоди 15-річчя смерті ген. Тараса Шухевича-Чупринки.

29 — Інтервенція УККА і ЗУАДК у Вашингтоні в амбасаді Західньої Німеччини в справі відшкодування для українських жертв нацизму.

КВІТЕНЬ:

3 — Величава академія в честь Верховного Архиєпископа, Кардинала Йосифа Сліпого, під протекторатом Митрополита Амврозія Сенишина.

4 — Відзначення в Н. Йорку 80-ліття жіночого руху і 50-річчя участи жінок в Українському Січовому Стрілецтві.

—Посвячення площі під будову нової української православної катедри св. Володимира у Філядельфії, Па.

5 — Д-р Леонід Максимонько, видатний лікар-громадянин, кол. старшина УГА, помер у Торонті, Канада, на 72-му р. життя.

10 — Резолюція НТШ із привітанням Кардиналові Й. Сліпому та висловленням надії на створення Українського Католицького Патріярхату.

— Загальні Збори Спілки Українських Журналістів в Америці. Голова: Іван Кедрин.

— Участь українців у показі різнонаціонального народного мистецтва в Торонті, Канада. Традиційні великодні звичаї.

— Виставка образів —Миколи Неділка в Ню Йорку.

10-11 10-та Крайова конвенція Ліги Визволення України у Торонті, Канада. Голова: д-р Роман Малащук.

— 7-ий Крайовий Пластовий З'їзд у Рочестері, Н. Й. Голова Крайової Пластової Старшини: Юрій Ференцевич. Крайова комендантка пластунок: мгр. Ольга Кузьмович. Крайовий комендант пластунів: Я. Лучак.

11 — Величава Академія в честь Верховного Архиєпископа Кардинала Сліпого у Шикаго під протекторатом Єп. Яр. Габра.

15-21 — Футбольна дружина Українського Спортового Клюбу Ню Йорк взяла участь як репрезентант ЗДА у Міжнародному Великодному Турнірі в Ню Йорку та відбула зустрічі з дружинами „Фіорентіна", Італія (вислід 1:5), „Айнтрахт", Німеччина (вислід 0:2) та „Аріс", Греція (вислід 0:0).

17 — Виставка образів Василя Панчака в Ню Йорку.

17-18 — 6-ий Крайовий Пластовий З'їзд Пластового Сеньйорату в Торонті, Канада. Голова Крайової Пластової Старшини: И. Світуха. К-ка пластунок: Т. Горохович. К-т пластунів: Л. Винницький.

УСЯ ЦЬОГОРІЧНА КОЛЯДА НА ХАРИТАТИВНУ АКЦІЮ ЗУАДК!

Пожертви висилати: UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE 5020 OLD YORK ROAD PHILADELPHIA, Pa. 19141

ПРО ЛІТУРГІЙНІ СПРАВИ

(Закінчення із стор. 2-ої)

ти по різних українських православних церквах і завважити, що вони послуговуються різними перекладами Літургії та інших богослужбових Чинів. Це пояснюється тим, що православні українці не мають тепер якоїсь центральної церковної влади, яка була б в силі виготовити один, для всіх загальний і спільний переклад богослужбових Чинів і наказати вживання такого одного перекладу по всіх православних церквах.

Крім того, всі православні переклади є зроблені „на скору руку" і тільки на основі церковно - слов'янського тексту, а не на основі грецького оригіналу і первовзору. Ось і тому наша Літургійна Комісія мусить брати різні українські переклади Літургії і богослужбових Чинів і їх звірювати із грецькими первовзорами.

Питання: Чи можна докладніше знати склад Літургійної Комісії, хто її предсідником чи модератором?

Відповідь: Наша Літургійна Комісія має 10 членів мирян: професорів - філологів, знавців української церковнословянської і грецької мов, а саме: Василя Лева, Олекси Горбача, Костя Кисілевського, Пантелеймона Коваліва, Василя Ленцика, Володимира Радзикевича, Ярослава Рудницького, Михайла Соневицького, Володимира Янева та Михайла Тершаківця. Провідником членів - мирян, а водночас усієї Літургійної Комісії є проф. В. Лев.

Члени священики - богослови (в числі 14) мають окреме завдання звірювати переклад по його богословській сторінці, себто із висказами Св. Письма та богословськими правдами. До цього підвідділу належать Отці: Дмитро Блажейовський, Родіон Головацький, ЧСВВ, Іван Гриньох, Степан Гриньох, Володимир Дзьоба, Михайло Гринчишин, ЧНІ, Петро Качур, Василь Лаба, Мирослав Любачівський, Іван Тилявський, Іван Хоменко, Петро Хомин, Василь Шерегі, та Мелетій Соловій, ЧСВВ, що теж є провідником цього богословського підвідділу.

Дотеперішні сесії Літургійної Комісії відбувались під керівництвом о. М. Соловія, а матеріяли до цих сесій, як теж звіти - протоколи про них виготовлював проф. Василь Лев, Голова Комісії.

Питання: Між членами є один професор православного віровизнання, а саме проф. Пантелеймон Ковалів. Яка ж функція цього православного вченого в працях Літургійної Комісії із католиків і для католиків?

Відповідь: Це в першу чергу практичний вияв сучасного екуменічного мислення. А далі, проф. П. Ковалів є одним з кращих знавців церковно - слов'янської, старо - української й української мов. Він — між іншим — робив і звірював переклад богослужбових книг із старословянського на українську мову в 1955 році і цей переклад є тепер в уживанні в Українській Православній Церкві в ЗДА юрисдикції митрополита Іоана Теодоровича. Крім того, проф. П. Ковалів має вищу богословську освіту, і є людиною наскрізь побожною та прив'язаною до літургійного обряду. Між іншими, він видав дуже добру студію про „Молитовник (Служебник) кн. Володимира" (Ню Йорк, 1960).

Питання: Чи крім вживання рідних мов у богослужбах, є ще інші літургічні постанови у „Благовіснику", а саме про Літургічний Рік, про Церковний Календар, про Скорочення Священної Літургії, про Літургійні Поминання Верховного Архиєпископа, про співучасть у Святих Діяннях і Речах з православними.

Відповідь: Усе це дуже цікаві, актуальні і важливі постанови, але вони вимагали б окремого обговорення.

Редактор: Сподіваємось, Свч. Отче - Докторе, що не відмовите нам і нашим читачам вияснень і в цих справах.

Антін Малюца

Богдан Божемський, маляр і ґрафік

Подавляюча більшість мистців українців на еміграції не живе з мистецтва, бо яких дев'ять десятих заробляють на прожиток працею в попримистецьких та позамистецьких ділянках. Це дуже нелегко після семи і більше годин інтенсивного, наполегливого малювання комерційних та вжиткових завдань або креслярства знайти в собі ще досить сили, охоти і натхнення для чистомистецьких змагань та особистих творчих шукань. Природньо, як хтось вільні дні та години присвячує теоретичним мистецьким зацікавленням, бо на практичні не стає часу і сили. Може дещо легше тим, що на прожиток працюють взагалі в позамистецькій ділянці, як оце недавно ми бачили, наприклад, у Сергія Кіндзерявого-Пастухова.

Божемський просто встає щодня вранці на дві години скоріше і поки ще не вичерпаний працею текстильного проєктанта - „дізайнера" — малює, рисує, робить свої дереворити. Систематична послідовність такої праці довела до надзвичайних вислідів та досягнень, попри які не можна проходити байдуже.

Підставою більшости його картин і графік буває шкіц з пам'яті або студія з натури; це тварини з зоологічного саду, краєвиди, люди і квіти. За кожним разом шукає простої та лаконічної, але виразистої характеристичної форми. Ця форма відповідно збільшена та змінена стає в картині чи в графіці основою композиційної лінії. Чітка композиція в свою чергу розпрацьована довгими ритмічно згармонізованими і динамічно сконтрастованими сильними мазками. Решта картини часто виповнена майже невтральними мозаїковими мазками, що зате насичені тонко виваженими кольорами грають ролю акомпаніяменту, оркестрації цілости картини. В краєвидах і квітах по кількох основних лініях композиційного укладу часто зразу переходить до кольорової оркестрації. В дереворитах зате після композиції зосереджується на багатстві та координації мазків-штрихів.

Свої досягнення Божемський завдячує очевидно своєму вродженому талантові і впертій систематичній праці над собою. Але гадаю, що йому, як кольористові, дуже помогли розвинутися його американські вчителі - майстри Едвін Дікінсон та Роберт Гватмій, а в рисунку та графіці не даремне був улюбленим учнем Володимира Баляса та Миколи Бутовича у Львові.

Подібно, як у музиці дехто має т. зв. абсолютний слух, так Божемський має абсолютне відчуття вартости кожного кольору і відтінка тону, що він його вживає в своїх картинах. Як кольорист належить до півтузина найкращих кольористів посеред 160 мистців українців на еміграції. Колір в нього не лише „так виходить, так вдасться", отже не вислід самої школи, уподобань, методи чи матеріялу. У Божемського колір з професійною майстерністю змішаний, виважений-рішений і поставлений. Це саме, зрештою, відноситься теж до його рисунку і форми.

Кожний мистець потребує грунту, шукає собі своєї публіки і на неї заслуговує. Божемський бере участь у загальних збірних виставках українських мистців, але там його вигляди на успіх рівні зі всіма іншими учасниками і цього після довшого часу та нагромадження мистецького дорібку досить мало. Індивідуальні виставки на українському терені не приспорюють повної уваги до творчости мистця і тому не дають йому повної заохоти. До організаторів виставок і двох сотень культурної публіки, що цікавиться і підтримує мистецтво, мають претенсії та вимоги мистці з цілої Америки та вільного світу, але в себе, у більших скупченнях української еміграції ніхто — за винятком Філядельфії — не запрошує нюйорських колеґ з виставками до себе, ані не займається систематично мистецько - естетичним вихованням публіки та творенням культурного середовища. Виставки в комерційних 200 ґалеріях Ню Йорку дуже коштовні, дають досить малі шанси вибитися з посеред 150.000 американських мистців, а тим, що вибиваються, знайти признання в критики, а визнаним мати успіх в справжніх нечисленних колекціонерів...

Та є ще в Америці малі й автономні осередки інтелектуального та культурного життя: це університети та коледжі, особливо середні та малі. Тож вони й цікавляться проявами живої мистецької творчости в безпосередній орбіті їхньої діяльности. В північній частині стейту Ню Джерзі мав оце недавно Божемський свою дев'яту з черги самостійну виставку в університеті Ферлі Дікінсон в Тінеку, десяту в Рутефорді і одинадцяту, у Вейні.

Те, що Божемський шукає собі публіки - глядачів саме в університетських середовищах свідчить дуже добре про його аспірації та орієнтацію на певний рівень. Не зашкодило б, якби українське громадянство поцікавилося при подібних нагодах новим і незнаним досі типом американського культурного життя. Бо ніде правди діти, ми живемо здебільшого разом з нижчим і нижче середнього американським середовищем, а свої вищі аспірації заспокоюємо лише в своїх громадах та установах.

Антін Малюца

Дітройт, Миш.

КЛІВЛЕНДСЬКИЙ ХОР ім. Т. ШЕВЧЕНКА

на сцені, який би він не був славній залі „Масонік Темпл" у Дітройті було дуже гамірно. Тут звичайно відбуваються найкращі міжнародні імпрези, дослівно з цілого мистецько - культурного світу. Цим разом українська мова опанувала і простору сцену і вщерть виповнену залю з бальконами. Коли імпрези відбуваються у згаданій залі, публіка очікує чогось особливого, на кращому мистецькому рівені.

І ось почали виходити цілою понадтисячною масою глядачі, а всі бадьоро настроєні і не жалують похвал виконавцям імпрези. Уявіть собі — завважує захоплений очевидець — Український Клівленд зі своїм хором перейшов наші очікування. У сьогоднішніх обставинах, випровадити „Запорожця" на сцені який би він не був популярний, — це небуденне явище. Наші хори звичайно тримаються старих шаблонів, виконують пісню за піснею, і хоч часом воно не цікаве, — приймається це як вияв ідейности хористів, що в міру своїх сил зберігають наші світлі хорові традиції.

Український Хор ім. Тараса Шевченка переборов цей шаблон і спромігся на випровадження на великій сцені двох шедеврів у нашій музиці, а це „Запорожець за Дунаєм" Семена Гулака-Артемовського і Петра Ніщинського „Вечерниці" з участю членів славної Симфонічної оркестри, які були на висоті свойого завдання. — „Перепрошую, пане сусіде — я „Запорожця" знаю майже на пам'ять, одначе слухала його з приємністю. Я дуже цікава була послухати тенорову партію Андрія — головно „Владико неба і землі" і скажу вам щиро — я була захоплена". — „А чи пані знають, хто виконував цю партію"? „Якби я не знала, я слідкую в пресі за нашим мистецьким життям і читала про успіхи п. В. Мельничина, про його виїзд до Італії, але я ніколи не сподівалася, що він мені аж так сподобається".

Тут наші дискутанти виймають програмки з кишені і при електричнім світлі яскраво освітлених коридорів — переходять головних виконавців. Інші дуже тепло висказуються про нелегку ролю Карася (Я. Сідельника) і Одарки — (Оксани Бринь), які були виконані природно без пересади: шаржування. П. Оксана Бринь направду побідно вийшла із музичного і театрального боку. Оксана, яку вірно відтворила п. Соня Сахно, одержала також теплі слова признання. — А який чудовий був султан! — завважує молода студентка — А хто це такий? — д-р Володимир Боднар. Дуже культурний м'який голос — відповідає більш поінформована товаришка. У дальших розмовах можна було почути оправдані слова признання і Імамові — (Петро Зелений). І Селім-Аґа (п. Микола Кавка з Дітройту) дістав заслужені похвали. — Ті, що звернули більшу увагу на танки, не жалували щедрих похвал п. Вікторові Богуславському і його знаменито вишколеному ансамблеві, який належить осередкові Сума у Клівленді. Солісти хору п. Тамара Феберовська і Олександер Чайка були добрим доповненням гарної цілости. „Вечерниці" Ніщинського мають в собі щось такого рідного - близького. — „Хвилями забував я, що це у Дітройті" — завважив старший задуманий пан. „У моїй уяві ожили світлі традиції наших театрів у Львові, Станиславові чи Тернополі. Ожили спомини, туга налягла на серце, залишилась надія".

На підставі оцінки вибагливої Дітройтської публіки, яка так сердечно оплескувала виконавців з їхнім диригентом і обдарувала їх цвітами, можна сміло ствердити одно: Хор ім. Тараса Шевченка здобув великі признання і високі оцінки в Дітройтської публіки. Безперечно найбільші признання належать музичному сеньйорові — мистецькому керівникові диригентові та композиторові п. Ярославові Барничеві і п. Славі Барнич, які вложили своє серце і знання в цей ансамбль, який заволодів серцями публіки у Дітройті.

Проф. Ярослав Барнич доказав великих діл і може бути гордий з таких досягнень. Його особистий успіх це рівночасно успіх цілого хору, його управи, солістів, танцюристів і цілої Української Громади Клівленду. — Особливе признання належиться ОУА Відділ 81 з Дітройту, який своєю працею у великій мірі причинився до матеріяльного успіху цієї небуденної імпрези.

Маючи за собою успішні виступи на великих сценах Клівленду, Ню Йорку, Філядельфії і Дітройту, Хор ім. Тараса Шевченка поставив себе в ряді високовартісних одиниць і своєю спільною працею доказав слушність твердження — „в єдності сила!"

Кирило Цепенда

З діяльности 73-го Відділу СУА у Бріджпорті

16 жовтня 1965 тут відбулися „Вишивані Вечерниці", які влаштував 73-ий Відділ СУА. Вечерниці пройшли в чисто українській атмосфері, якій сприяли удекорування залі експонатами українського мистецтва, українська оркестра, яка грала виключно українські танці, та буфет, що мав до послуг публіки смачні українські страви.

Найбільш цікавою частиною Вечерниць був вибір ліпших вишиваних суконок. Жюрі складалось з пань: Ольги Соневицької, — культурно - освітньої референтки Окружної Ради СУА в Ню Йорку, Ірени Зелик і Зеновії Никифорук.

Перші нагороди дістали: М. Романів, Г. Болонна, О. Папроцька, Г. Папроцька, М. Цап, Л. Тернопільська. Нагороду за вишивану блюзку дістала О. Свириденко, а за найліпшу вишивану чоловічу сорочку О. Самчук. Крім того відзначено суконки пань: О. Шуст, Г. Самчук, М. Остапенко, О. Пендаківської.

До успіху спричинився передусім забавовий комітет в складі М. Чубатої, А. Чернявської, І. Федоронько, О. Жеребецької, О. Папроцької, С. Бабій, А. Зелик, А. Волковської, О. Лупи і М. Остапенко.

7-го листопада 73 Відділ СУА у Бріджпорті відбув Святочні Сходини, — присвячені Жінці - Героїні. В Зборах взяли участь не лише члени СУА, але й гості — представники місцевих організацій і Церкви.

Збори відкрила голова СУА у Бріджпорті п. Мирослава Чубата, зупинившись на значенні Дня Жінки-Героїні. Молитву провів о. Шуст. Хор СУА під проводом п. І. Козака проспівав гимн Союзу Українок Америки. Наступною точкою був реферат Ольги Сусла на тему „Жінка — Героїня при збройному чині". З деклямацією виступила п. Стефанія Жеребецька. З привітаннями з нагоди свята „Жінки-Героїні" виступили: голова місцевого Відділу УККА п. В. Остапенко та настоятель парафії Покрови Пресвятої Богородиці о. Я. Шуст. На закінчення організаторки Зборів почастували всіх присутніх кавою.

М. О.
прес. реф.

ПОМЕР М. ҐУРНЯК

Михайло Ґурняк помер 7-го грудня 1965 року у МкКіз Ракс (Пенсильванія). Похорони відбулися в п'ятницю 10-ого грудня. Покійний Михайло Ґурняк був видатним українським громадським діячем Питсбурґжчини. Він брав участь у всіх Конгресах УККА, був членом Ширшої Ради УККА. У Питсбурґжчині належав до тих, що особисто збирали жертви до УНФонду.

Св. пам. Михайло Ґурняк походив із Лемківщини, і був одним із співосновників „Організації Оборони Лемківщини", секретарем 15 Відділу цієї Організації у Питсбурґжчині та головою 1-го Відділу „Української Народної Помочі" в Питсбурґі.

Вічна Йому Пам'ять!
Гол. Канцелярія УККА

Дітройт, Миш.

РІЧНИЙ КОНЦЕР ХОРУ „ТРЕМБІТА"

Багато кропіткого труду співачок і співаків, маса енергії двох диригентів і чимало турбот та праці управи з головою В. Дигдалом витрачено, поки хор готовий був до виступу і то до виступу на річному своєму конценрті. Це ж бо мало бути публічною перевіркою творчої зрілости репрезентаційного хору „Трембіта". Все зроблено, що залежало від управи, диригентів, хору й акомпаніяторів. Репертуар вибрано старанно. Заанґажовано трьох солістів, крім своїх в хорі: сопрано Нюйорської Метроп. Опери Ш. Зайферта й ас-баритона П. Зайферта й бас-барітона П. Пахолюка. Пошито нові сукні, цим разом жовті, в додатку до розкішних досі біленьких.

На концерт склались три хори. Почав його чоловічий, під диригентурою Яр. Филипова, маршом УПА, Сотня Шума (аранж. Б. Кушнір) з супроводом двох трубок-валторнів, з попереднім наслідуванням трембіт. Цей сам хор проспівав „Рано вранці новобранці" (К. Стеценка) з солістом П. Пахолюком, „Козак на чужині" (С. Людкевича) з солістом І. Зайфертом і „Люди їдуть по лінцину" (Е. Козака). Треба відзначити сольо, в супроводі хору, І. Зайферта, який очарував слухачів своїм усе ще свіжим тенором, легко справившись з високою тональністю соля і виявивши гарну фарбу свого голосу. Хай це буде сказано в 25-річчя його концертової і оперної кар'єри, що відзначила „Трембіта", дарувавши йому кіш прекрасних квітів.

Жіночий хор виступив із трьома піснями: „Веснянки" (Ю. Рожевської), „Вітер буйний" (невідомої в нас львівської композиторки Б. Фільц) і „Гуцульський вальс" (Кос-Анатольського). Крім фортепіянового акомпаніяменту О. Дубрівної-Соловій, грав до пісні „Вітер буйний" оркестровий квартет студентів Університету Вейн, що складався, крім відомих уже нам двох валторнів, з гарфи і флейти. Всі ці пісні були виконані дуже гарно. Диригентом жіночого і мішаного хору був д-р Б Кушнір.

Мішаний хор в 2-ій частині програми представився величавим псальмом українською мовою — Д. Бортнянського „Прийдіть, гляньте на діла Господні". Цей твір великої музичної вартости нам уперше пощастилось почути і треба сказати, що він в повній милозвучності і силі переданий був двома хорами (мішаний хор був у цій пісні поділенний на дві частини) і зробив сильне враження на слухачів, які довго оплескували хор і диригента. Хор виконав ще кантату „Єднаймося" (К. Стеценка) з прегарним сольом Галини Кравченко, з супроводом того ж квінтету оркестри, стрілецьку „Накрила нічка" (Р. Купчинського) і вперше, невідому тут, пісню „Коломия місто", багату в ефекти (Кос-Анатольського).

Виконання пісень всіх трьох хорів авдиторія приймала кожночасно з захопленням, зокрема повного хору, відчуваючи приємне почуття мистецького задоволення. Бурхливі оплески та кіш квітів були признанням для диригентів, для співаків, солістів (а було їх названих 14 жінок і мужчин), для акомпаніяторів, зокрема для О. Дубрівної -Соловій. Це все виявило, що перевірка творчої зрілости хору не могла краще випасти.

Варта підкреслити, що в репертуарі концерту найшлись всі пісні, досі нестівані, а зокрема пролунали чотири пісні трьох композиторів зі Львова. Деякі мелодії пісень опрацював диригент Б. Кушнір (як марш УПА і Купчинського „Накрила нічка"), написавши теж для них партію до валторнів, флейти і гарфи, і також для пісні Богданни Фільц. Це урізноманітнило й збагатило їх звучання.

Солістка Ш. Ордассі - Баранська виступила на концерті двічі, відспівавши при фортепіяні: Лисенка, „Чого мені тяжко" і Стеценка, „Плавай, плавай лебедонько" та арію Адріяни Лекуврир" Ф. Чілея (по італ.) і арію Венери з опери „Енеїда" М Лисенка. І так як перші пісні авдиторія, як здавалось, прийняла з вдоволенням, але дещо стримано, то в другій частині концерту, після знаменитої передачі солісткою уривків з опер, заля вибухнула незмовкаючими оплесками і змусила її додатково відспівати одну пісню (Стеценка: „Стояла я і слухала весну"). Коли Ордассі - Баранській піднесено квіти, публіка зробила їй овацію

В. Несторович

КОЛОМИЙКИ

Хто не милувався цим загальним танком гуцулів-верховинців. Рівно сто п'ятнадцять років тому коломийки вперше продемонстрував на Львівському конкурсі клясичного танцювального мистецтва відомий у Европі балетмайстер Антонишин.

„За вищими законами мистецтва, коломийки не поступаються перед будь-якими клясичними танками своїми мистецькими та естетичними якостями", — писала галицька преса про конкурс 1850-го року.

Новорічний баль нюйоркської „Думки"

Вона одягнулась у найкращу балеву сукню. Їй бо вже сповнилось шістнадцять років, і повернуло на сімнадцятий. Вона наша панна, свіжа і рум'яна, хоч народилась на давнтавні. Вона немов та квітка, яка розвеселяє своїм існуванням сіру буденщину. Не без кокетливих слівець і поглядів вона. Вона всіх чарує і манить до себе. Вона перед веде. А за нею молодою і хлопці і дівчата і тати й мамусі, і дідусі й бабусі. Ім'я її — „Думка".

„Думка" — це піонер у змінах. Ріст, поступ вперед, зміна, — хочби тільки для зміни, щоб не бути банальною, нудною. Тому все актуальне питання: — А що там нового у „Думці"? Згадаймо останні два місяці — традиційний товариський вечір, концертове турне: Рочестер-Боффало-Торонто, Новорічний Баль, виступ „Молодої Думки" і Традиційна Проскфора.

Стоп! Поїхали ми задалеко. Зупинімося на хвилину на Новорічнім Балю „Думки". Це вже 8-го січня. Всі, очевидно, про це знають. Всі одержали індивідуальні запрошення. Ви також є прошені, разом з сім'єю. По стародавньому звичаю, від керівника Івана Задорожного, і всього співочого братества і сестрицтва, і від обраної управи з Богданом Раком на чолі, і від Контрольної Комісії з Іваном Жуковським попереду, і від самого „патріярха „Думки"" Льоня Крушельницького. Вас щиросердечно просять.

Велика балева заля готелю Гілтон при Рокефеллер Сентер. Заля з просторим місцем до танців, з вибагливим устаткуванням.

В казковий настрій уводять Вас пухкі килими, чарівні лямпи сяють, Ви дихаєте прочищеним повітрям, засідаєте до чистеньких столиків, цим разом готових для їжі і напитків, на м'якеньких кріслах і насолоджуєтеся концертом колядок і щедрівок. А потім танцюєте до схочу при найкращій оркестрі „Амор" з участю досконалого Ігоря Раковського

Так, значить, Ви приходите на зустріч Нового Року до готелю Гілтон, де зустрінеться Ню Йорк з Нюарком і з Філядельфією і з Шикагом і т.д. Де зустрінеться Америка з Канадою, де зустрінеться Старий Рік з Новим Роком, де врешті Ви самі і Ваші найближчі будете учасниками зустрічі „Думки" з Новим Роком. До милої зустрічі в Гілтоні!

А. В.

Філядельфія, Па.

ЛІТЕРАТУРНО — МУЗИЧНИЙ ВЕЧІР

Об'єднання Українських Письменників „Слово" і Літературно - Мистецький Клюб у Філядельфії влаштували спільними силами Літературно - Мистецький Вечір.

Сходини відкрив голова Літературно - Мистецького Клюбу, п. Володимир Рудницький привітанням мистців і зібраного громадянства.

Літературну частину програми розпочав голова об'єднання „Слово" Григорій Костюк „вступним словом", яке було довшим рефератом про цікаві речі.

Богдан Кравців не був присутнім. Тостмайстер О. Тарнавський представив його як найліпшого поета нашої доби. Його поезії прочитав сам О. Тарнавський.

Володимир Біляїв, сам поет і письменник, прочитав уривок Гайдарівського із роману „Хвильовий застрілився", в якому розповідав про Хвильового, як людину з роздвоєною душею. Сам Біляїв запізнав присутніх із кількома власними поезіями.

Мартин Задека розповідав про „Літературний Олімп". Тема актуальна і цікава, бо, здається, ніколи досі в українській літературі число жінок в літературі не було на стільки більше від чоловіків, як тепер.

Письменниця Ярослава Острук відчитала уривок з невиданої ще повісти „Коли меркнуть зорі". Цей уривок зветься „Побожна".

Марко Царинник, представник наймолодших наших письменників, виявив у своїй „Новелі" змагання знайти для своєї творчости відмінні дороги від старших товаришів.

Керницький вбирає свою думку в легку форму сатири й гумору так, що навіть ним описана особа, без ніякого жалю до автора, сама з себе щиро сміється. Автор осягає свою ціль, благородно впливає на наші думки й серця, відпружує їх від турбот життя, та, часами, змушує нас глибоко над неодним питанням призадуматися.

Ціллю Комітету Вечора було запрезентувати молодих адептів музики. Тому літературну програму вечора переплітали дві музичні точки

Першою було фортепіянове сольо молодої піяністки Ірини Кондра, яка відограла Шопена „Ноктюрн" Ц-моль, Ліста „Концертовий Етюд" Ф-моль, та Лисенка „Гавот". Це речі не легкі, але ми при кожнім виступі молодої піяністки завважуємо поступ в її грі і сподіваємося, що її відтворчий музичний талант буде зростати.

Молода адептка сольоспіву з милим тембром голосу Євгенія Турянська, в якої вже можна було завважити поважнішу рутину, відспівала: 1. „Тече вода в синє море" М. Фоменка, 2. „Тайна" Людкевича, 3. „Нічого, нічого" Лисенка та 4. Арію Пуччіні „О мійо баббіно каро".

Ці композиції були підібрані відповідно до спроможности голосу співачки, і при мистецькім акомпаніяменті піяністки Наталії Котович, вони вийшли стилево і переконливо, про що свідчили рясні оплески присутніх.

Програму цього вечора вів відомий поет Остап Тарнавський. Його конферансієрка була елегантна в формі, старанна, і вдумлива. Свій виступ прикрашував легеньким дотепом, часами сатирою. Програму він перетикав власними гарними віршами.

д-р М. Рибак

Збори Відділів УНСоюзу

СУБОТА, 8-го СІЧНЯ 1966 р.

ШИКАГО, Ілл. Збори 220-го Відд. св. Петра і Павла о год. 7:30 веч. в Союзовому Домі. На порядку: вибір делегатів на 26 Конвенцію, обговорення поточних організаційних справ та кампанія за членами. Проситься всіх про участь. — П. Гут, предс., І. Мелінишин, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Річні збори Б-ва св. Володимира — 130 Відд. о год. 8-ій веч. в приміщенні Укр. Кат. Ветеранів при 33 Іст 7-ма вул. На порядку: звіт Управи і Контр. Комісії, вибір нової управи на 1966 р. — В. Шх, предс., М. Кравчук, кас., І. Малець, секр.

НЕДІЛЯ, 9-го СІЧНЯ 1966 р.

McKEES ROCKS, Pa. Річні збори Б-ва св. Володимира — 91 Відд. о год. 12-ій вполудне в залі УНДому. На порядку: звіт Контр. Комісії, вибір нового уряду на 1966 р. Після зборів перекуска. — Д. С. Андерсон, секр.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Місячні збори Т-ва Запор. Січ — 367 Відд. о год. 1:30 по пол. в Укр. Амер. Клюбі. Проситься членство прибути та вирівняти свої заборгованости. По зборах відбудеться Інсталейшен Парті, та вшанування померших членів. Буде роздача відзнак в 25-ліття членів. — Ю. Кушнір, голова, Т. Песка, касир, В. Попович, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Річні збори Т-ва Любов — 45 Відд. о год. 1-ій по пол. в домі УАГорожан, 847 N. Franklin St. На порядку: звіти Управи за мин. рік і вибір Управи на 1966 р. Проситься членів прибути, вислухати звітів та намітити плян праці на біжучий рік. — Я. Лезник, предс., М. Сеник, секр., О. Сеник, кас.

КУРТІС БЕЙ, Мд. Річні збори С-ва Не. З. П. Д. Марії — 290 Відд. о год. 2-ій по пол. в церковній залі. Проситься членство до участи в зборах. На порядку: питання зв'язані з 26 Конвенцією УНС. — М. Хома, предсідник, М. Іванюк, секр.

ЙОНГСТОВН, Огайо. Річні збори 230 Відд. Б-ва св. І. Хрестителя о год. 3 по пол. у власній домівці, при 914 Franklin Ave. Проситься членство обов'язково прибути. На порядку: звіт Управи за 1965 р. та вибір нової управи на 1966 р. — М. Мартинишин, гол., М. Ворожбит кас., П. Ліщак, секр.

ГОРОДИЩЕ ЕПОХИ ПАЛЕОЛІТУ

Поблизу села Шелестове на Мукачівщині закінчили розкопини стародавнього городища, заселеного в епоху палеоліту, приблизно 50-60 тисяч років тому. Знайдено також кам'яне знаряддя праці неандертальської людини. Це найстаріше знаряддя, будьколи знайдене археологами на Закарпатті.

Винятково цінні також речі, що відносяться до часів створення городища біля села Шелестове. Розкопано залишки великих посудин для зберігання харчів, зокрема зерна, зернотерки... Городище та поселення з подібною матеріяльною культурою відомі також на Закарпатті в селі Ардановe, біля міст Виноградів та Ужгороду.

Цінними є знахідки біля підніжжя городища — скарб бронзових речей з XI-X віків до нашої ери. (З „Культура і Життя" 12 грудня 1965 року).

Купуйте в підприємствах що оголошуються в „Свободі"

Розшуки

ПОШУКУЮ
Богдана ЖЕЛЬМАНОВИЧА з Білого Каміня, повіт Золочів, Зах. Україна, котрий був забраний німцями в кінці 1943 року і до тепер не дав про себе відомости. Хто знає щонебудь про нього, проситься ласкаво дати відомості на нище подану адресу. Пошукує родина в Краю. Проситься заграничні газети про передрук.
Walter Czorny
2543 E. 30th Street
Lorain, Ohio. U.S.A.

ТАРЗАН, ч. 5 554. Бій розлючених котів.

Коли лев був зайнятий, мовчазний спостерігач підкрадався до Тарзана...

Та Нума швидко обернувся і рик перестороги грюкнув з його сильної шиї.

Пантера Шіта зашипіла викликом - зневагою... А тоді, роздратувавшись потворно, могутні коти зударилися!